

Den danske hær af 1940

Introduktion

Denne artikel, skrevet af Bob Mackenzie, var en del af magasinet *Chakoten nr. 3/1997*. Så vidt jeg ved, er dette den eneste eksisterende tabel over organisation og udstyr (TOE) på den danske hær i 1940 i Command Decision format.

Til gavn for vores ikke-dansktalende læsere har jeg bibeholdt det engelske sprog i den originale artikel.

Jeg har udeladt Equipment Data Chart, da det var i CD2-format (dvs. Command Decision, version 2), ikke direkte kompatibelt med CD3-formatet, der i øjeblikket bruges af wargaming-broderskabet Chakoten.

Måske er vi i stand til at overtale Bob Mackenzie til at oversætte den originale tabel til CD3-format.

Ifølge mine kilder udelader divisionsorganisationen divisionsingeniørbataljonerne. Sjællandske Division havde 1. Pionerbataljon, med fire ingeniørkompagnier. Jydske division omfattede 2. pionerbataljon med to ingeniørkompagnier og Fodfolkspionerkommandoet (en infanteri-pionerenhed). Sidstnævnte enhed var af regimentsstørrelse med to bataljoner, der hver bestod af bataljonshovedkvarterer og fire kompagnier. Fodfolkspionerkommandoets opgaver var blandt andet at udlægge minefelter i forbindelse med forsvaret af den danske grænse til Tyskland. Den 9. april 1940 blev Fodfolks pionerkommandoet dog brugt som infanteri. På nuværende tidspunkt er jeg ikke bekendt med den detaljerede organisation af disse enheder.

Om den danske hær i aktion den 9. april 1940

Per Finsted

Artiklen

Nedenstående er en organisationsliste for den danske hær på tidspunktet for den tyske invasion i 1940. Den er beregnet til Command Decision-spilsystemet, hvor en infanteristandplads er på 40 mand og en kanon- eller køretøjsstand er 3-5 egentlige køretøjer.

Organisationen, der følger, er, hvordan en dansk infanteridivision ville have set ud, hvis den danske hær havde tid til at mobilisere.

Dansk Infanteriafdeling

Uddannet, Moral 8 (Life Guards and Guard Hussars 9)

Divisionens hovedkvarter

1 Kommandostativ
1 bil
1 Personale Radio Lastbil

4 infanteriregimenter, med hver

Regiments hovedkvarter

1 Kommandostativ
1 bil

1 Tung Eskadron

1 Motorcykel Command Stand
2 20mm M1933 Motorcykel Stande
1 let lastbil monteret 20 mm pistol
1 Ingeniør Stand
1 let lastbil

1 Panservognseskadron

1 Kommando Lynx
1 Lynx

1 Personale Telefonvogn
1 antiluftfartøjs maskingeværstativ
1 Ingeniør Stand
1 Rekognosceringsinfanteristander

Panserværnskompagni

1 monteret kommandostativ 1 37
mm anti-tank pistol
1 mandskabsstativ
1 Limber

3 infanteribataljoner

Bataljonens hovedkvarter

1 monteret kommandostativ
1 Personale Telefon Stand
1 20mm M1933 Stand
2 Ammunitionsvogne

4 Infanterikompagnier

1 Kommandostativ
3 infanteristandere

1 Tungt firma

1 Kommandostativ
2 mellemstore maskingeværstativer
2 MG Limbers 1
81mm mørtelstativ
1 Mørtel Limber

Kavaleri Regiment

Regiments hovedkvarter

1 Kommandostativ
1 bil
1 Personale Radio Lastbil
1 Rekognosceringscykel-infanteristander

2 Ryttereskadroner

1 Kommando Kavaleri Stand
2 kavaleristandere
1 mellemstor maskingeværstativ
1 pakke hestestativ

2 cykeleskadrunner

1 Command Cykel Infanteri Stand
2 infanteristativer til cykel
1 Cykel medium maskingeværstativ

1 Motorcykel Infanteri Stand

1-2 Feltartilleriregimenter

Regiments hovedkvarter

1 Kommandostativ
1 bil
1 Personale Telefon Stand

0-2 artilleribataljoner

1 monteret kommandostativ
1 Monteret Spotter Stand
1 Ammunitionsvogn 3
75mm kanoner
3 lemmer
3 våbenbesætningsstativer

0-2 artilleribataljoner

1 Kommandostativ
1 Spotter Stand
2 biler
1 let ammunitionslastbil 3 75
mm kanoner
3 lette lastbiler
3 våbenbesætningsstativer

0-2 tunge artilleribataljoner

1 Kommandostativ
1 Spotter Stand
2 biler
1 lastbil med tung ammunition 1
105 mm pistol 2 150 mm haubitser

3 tunge lastbiler
3 våbenbesætningsstativer

Luftværnsregiment

Regiments hovedkvarter

1 Kommandostativ
1 bil
1 Personale Radio Lastbil

3 Luftværnsbataljoner

1 Kommandostativ
1 bil
3 75 mm luftværnskanoner 2 20
mm luftværnskanoner
5 våbenbesætningsstativer

1 Motorcykel Eskadron

1 Command Motorcykel Infanteri Stand
2 infanteristativer til motorcykel
1 Motorcykel Medium Machinegun Stand 1 20mm
M1933 Motorcykel Stand

3 mellemstore lastbiler

2 lette lastbiler

1 Triangel søge-let lastbil

Noter

- Sjællandske (Sjællands) Division - Infanteriregimenterne var: Livgarden (Livgarden), 1., 4. og 5. Regiment. Kavaleriregimentet var Gardehusarerne (Gardehussarregimentet). Det havde to artilleriregimenter (1. og 2.): et med 1 75 mm motoriseret bataljon og 2 tunge bataljoner; den anden havde to 75 mm hestetrukne bataljoner og to 75 mm motoriserede bataljoner.
- Jydske (Jyske) Division - Infanteriregimenterne var 2., 3., 6. og 7. Regiment. Rytterregimentet var Jydske (jyske) Dragonregiment. Det havde et artilleriregiment (3.) med to 75 mm hestetrukne bataljoner, en 75 mm motoriseret bataljon og en tung bataljon.
- På tidspunktet for den tyske invasion var der kun leveret tre (1 CD-model) Lynx panservogne. Ovenstående organisation er den teoretiske bedrift. De tre leverede var formentlig hos Sjællandske Division. (*Bemærkning af Per Finsted: Panservognene var en del af en indsatsstyrke fra Gardehussarregimentet.*)
- En Triangel 3t Half-Track slæbte sandsynligvis en af de tunge kanoner.
- En kilde giver hver division en tilknyttet luftværnsbataljon. Sjællandske Division havde 13. og Jydske Division 14.

Referencer og anerkendelser

- *Automobilet i Hæren 1908-1983* Fran Pedersen, Skandinavisk Motor Co., 1983.
- *Forsvarsbogen* Colonel T. Andersen, Gyldendal, 1941.
- *Soldaterne den 9. April 1940* Kay Søren Nielsen, Wøldike, for The Royal Armoury Museum, 1990.

Yderligere TOE-data og våbendata fra følgende kilder

- *Væbnede styrker fra 2. verdenskrig* Andrew Mollo, Crown.
- *Tanks og kampvogne* C. Ellis, Salamander.
- *WW2 Fact Files Series* P. Chamberlain & T. Gander, Macdonald & James.

Til sidst tak til Ole Thureholm og til Terry Phillips, som sendte mig meget detaljerede oplysninger om M1933 og M1935 Madsen Guns.

© Bob Mackenzie 1997 (bob_mackenzie@ntlworld.com)